

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ O. I.**, bývajúceho v Š., **2/ V. I.**, bývajúceho v S. a **3/ D. W.**, bývajúcej v Z., všetkých zastúpených JUDr. Petrom Krchnákom, advokátom so sídlom v Banskej Štiavnici, Križovatka 5, proti žalovanej **R. J.**, bývajúcej v S., **o určenie, že žalobcovia sú dedičmi po poručiteľovi A. I.**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 4 C 237/2010, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. februára 2012 sp. zn. 15 Co 114/2011 takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. februára 2012 sp. zn. 15 Co 114/2011 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 21. marca 2011 č. k. 4 C 237/2010-49 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia 1/ až 3/ (ďalej len „žalobcovia“) domáhali učenia, že sú dedičmi po poručiteľovi A. I., r. č. X., naposledy bývajúcim v B., zomrelom dňa X.. Zároveň priznal žalovanej, na účet jej právnej zástupkyne, náhradu trov konania voči žalobcom v sume 220,57 Eur. Zamietnutie žaloby odôvodnil uplynutím procesnej sudcovskej lehoty na jej podanie, stanovenej podľa § 175k ods. 2 O.s.p. súdom v dedičskom konaní, a to do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia Okresného súdu Žiar nad Hronom z 20. mája 2010 č. k. 8 D 238/2007-82. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 2. septembra 2010, tridsaťdňová lehota uplynula 2. októbra 2010, ktorý deň pripadol na sobotu, čím sa koniec lehoty presunul na najbližší nasledujúci pracovný deň, t. j. na pondelok 4. októbra 2010. Súd pri posudzovaní včasnosti podania návrhu vychádzal z prezenčnej pečiatky na žalobe, z ktorej zistil, že žaloba bola podaná 5. októbra 2010, teda po lehote. Zákonným dôsledkom bolo preto zamietnutie žaloby.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na odvolanie žalobcov rozsudkom z 29. februára 2012 sp. zn. 15 Co 114/2011 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Potvrdenie prvostupňového rozhodnutia odôvodnil jeho vecnou správnosťou stotožňujúc sa v plnom rozsahu i s posúdením uplynutia procesnej lehoty na podanie predmetnej žaloby.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia. Navrhli, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnili existenciou vady podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Odňatie možnosti konať pred súdom malo spočívať v tom, že súdy sa vôbec nezaoberali spôsobom dôjdenia žaloby na súd a nevysporiadali sa s odvolacou námietkou žalobcov, že žalobu odovzdali na poštovú prepravu dňa 4. októbra 2010, teda včas, o ktorej skutočnosti založili do spisu fotokópiu podacieho lístka. Tým, že súdy ignorovali právo žalobcov vyplývajúce z ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. o zachovaní lehoty, pričom nepoužitie tohto ustanovenia nijako nevysvetlili, odňali im právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenými osobami (účastníkmi konania) v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že ho treba zrušiť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok upravuje prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu v ustanoveniach § 237 a § 238.

Dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu je v prvom rade prípustné (a súčasne dôvodné) vtedy, ak je konanie postihnuté vadami taxatívne uvedenými v § 237 O. s. p., ktoré spôsobujú tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu. K týmto vadám prihliada dovolací súd – ak je dovolanie podané včas a na to oprávneným subjektom – z úradnej povinnosti (§ 242 ods. 1 veta druhá O.s.p.). V prejednávanej veci je daná existencia takejto vady, a to vada vyplývajúca z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva (napr. právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a pod.).

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. stanovuje povinnosť súdu riadne a presvedčivo odôvodniť rozsudok. Nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku je porušením práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože sa mu tým odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov, a teda možnosť riadne konať pred súdom.

Podľa názoru dovolacieho súdu je konanie pred odvolacím súdom takouto vadou, vyplývajúcou z uvedeného ustanovenia, postihnuté. Z obsahu spisu je zrejmé, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku nevysporiadal s odvolacou námietkou žalobcov, že žalobu podali podľa priloženej fotokópie podacieho lístka na pošte dňa 4. októbra 2010, teda v posledný deň tridsaťdňovej procesnej lehoty, stanovenej súdom v dedičskom konaní podľa § 175k ods. 2 O.s.p. Za vysporiadanie sa s uvedenou námietkou nebolo možné považovať stotožnenie sa odvolacieho súdu s odôvodnením prvostupňového rozsudku, pretože ani ten sa touto okolnosťou nezaoberal. Súdy v konaní vôbec neriešili spôsob dôjdenia žaloby na súd, či bola podaná osobne alebo prostredníctvom pošty a zo spisu táto skutočnosť nevyplýva. Absencia akéhokoľvek odôvodnenia v tomto smere zakladá nepresvedčivosť a zároveň nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu v tejto časti. Nedostatočným odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu bolo konanie pred ním zaťažené vadou znamenajúcou odňatie možnosti žalobcom konať pred súdom.

Pretože odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, znamenajúce porušenie práva na spravodlivý proces, zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť,

dovolací súd podľa § 243b ods. 1 O.s.p. rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2012

JUDr. Rudolf Č i r ě , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Bc. Patrícia Špacírová